

dem, der gøre sig til Bedrift at afhænde dertil indkøbte Varer, da er det Kommissionens Mening, at man ved at vælge Udtrykket Bedrift i Stedet for Næringsvej, har medtaget Forbrugsforeninger, men selv om man erkender, at en Forbrugsforening er en Bedrift — det er for øvrigt et meget flydende Begreb —, kan man vist ikke sige, at den afhænder indkøbte Varer. Efter almindelig retlig og sædvanemæssig Sprogbrug kan man ikke sige om en Forbrugsforening, at den afhænder Varer, naar den kun fordeler Varer til sine Medlemmer. Dette Punkt vil jeg altsaa henlede Opmærksomheden paa.

Der er i det hele taget ikke saa meget nyt i dette Lovforslag. Det maa vistnok siges at være et særdeles fortrinligt Arbejde, og den Omstændighed, at det paa adskillige Punkter peger tilbage imod Professor Julius Lassens Obligationsret, maa vistnok siges at være en anbefaling for det. I det store og hele kan man maa-ske nok sige, at de Bestemmelser, der indeholdes i dette Lovforslag, ere i bedste Overensstemmelse med, hvad der ved det danske Universitet er blevet foredraget som gældende Ret paa dette Omraade. Jeg vil dog henlede Opmærksomheden paa et enkelt Punkt, hvor det er ganske utvivlsomt, at Lovforslaget gør en Forandring i den gældende Ret, og det er i Afsnittet om Rente af Købesummen. Her bestemmes først, at der i Handelskøb skal svares Renter 6 pCt. aarlig af Købesummen. Det er vel ikke nogen Forandring, og vel ogsaa en selvfølgelig Sag, men dernæst hedder det: „I andre Køb har Køberen, hvad enten der er fastsat en bestemt Betalingstid eller ej, at svare 5 pCt. aarlig Rente af Købesummen fra den Dag, da Betaling skulde have været erlagt“, og der fortsættes saa med en Bestemmelse om, at naar der sendes Køberen en Regning paa et Tidspunkt, da Købesummen kan kræves betalt, saa paaløber der Renter fra Regningens Modtagelse. Det vil sige, at man fremtidig skal betale Renter af Købmandsgæld, naar denne bliver staaende ud over Forfaldstiden. Nu kan der imod Købmanden eller Haandværkeren først faa Renter, saafremt andet ikke særligt er vedtaget, fra det Tidspunkt, da han gaar til at indkassere Fordringen ved enten at gaa til Forligskommissionen eller Retten dermed. Naar jeg fremdrager dette, vil jeg ingenlunde bestride, at det kan være berettiget at give den ny Regel, men her er dog et af de Punkter, hvor Lovforslaget kan blive føleligt for mange

Mennesker, og det forekommer mig derfor at være naturligt at understrege dette, saa at den ny Regel ikke bliver given, uden at man ogsaa er paa det rene med, at det er en ny Regel, og at den bør gives. Særlig betænkeligt vilde det være, hvis denne Bestemmelse maatte medføre, at der af en for længe siden stiftet Købmandsgæld nu skulde kunne kræves Renter. Imidlertid maa det vel antages som en given Sag, at ligesom Lovforslagets Bestemmelser i det hele kun gælde fra den Dag, da Lovforslaget træder i Kraft, maa denne Bestemmelse ogsaa kun have Betydning for Gæld, der stiftes efter Lovens Ikrafttræden. Jeg ser, at et æret Medlem, hvis juridiske Autoritet er særdeles betydelig, og som sidder overfor mig (Deuntzer), ryster paa Hovedet. Jeg vil dog sige, at jeg har, før jeg udtalte dette, konfereret med en af Koncipisterne af Lovforslaget, og det var hans Mening, at Bestemmelsen kun fik Betydning for fremtidig Gæld. Hvis det imidlertid er tvivlsomt, er det jo heldigt, at dette Spørgsmaal bliver draget frem, thi da bør det tages under Overvejelse, om det ikke bør udtales udtrykkeligt i Lovforslaget, at det skal være saaledes. Det er jo af den Slags Ændringer, som der ikke er nogen Ulykke eller Fortræd ved at foretage, hvis de findes ønskelige, idet de ikke have nogen Betydning, naar der er Tale om Retsenhed mellem de nordiske Riger paa dette Omraade. Den bliver jo ikke fuldstændig. Der er jo Punkter, hvor de enkelte Landes Lovgivning har medført noget saadant, og en Ændring, hvori det f. Eks. udtaltes, at Bestemmelsen ikke gælder for Gæld, stiftet før Lovens Ikrafttræden, vil der vist ikke af denne Grund være nogen Betænkelighed ved. — Et andet lille Punkt, hvor man nok kan sige, at Lovforslaget indeholder noget nyt, men noget, som jeg intet har at erindre imod, er § 48. Der gives Regler for, hvorledes de Genstande skulle være, som sælges ved Auktion, og Hovedreglen er vel i Overensstemmelse med, hvad der nu gælder, men saa føjes der til: „Hvad her er foreskrevet, gælder dog ikke, naar en handlende sælger sine Varer ved en Auktion“. I saa Tilfælde maa vel altsaa det samme gælde som ved Butiksindkøb. Man kan altsaa her kræve, at Købmanden skal tage sin Vare tilbage under de for Butikssalg gældende Betingelser. Dette vil dog vist neppe faa nogen praktisk Betydning, thi der staar altid i Konditionerne, at Varerne sælges i den Stand, hvori de ved Hammerslaget